

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)
 Dumineca 10 August st. v.
 22 August st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
 Redactiunea in
 Közép-utcza nr. 395.

Nr. 60.

ANUL XVI.
 1880.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
 de anu 2 fl. 70 cr.
 Pentru Român'a 2 galbeni.

Importanti'a romanurilor.

Literatur'a noastră este seraca în tota privința, dar — după mine — pe nici unu terenu seraci'a de opuri originarie, nu e așa de simțita ca pe terenul poesiei epice în prosa. Avemu trebuința de opuri originarie din toti ramii de sciința și de arte, și cu deosebire din ramii artei poetice. Din acesti din urma rami necesitatea este mai mare de poesii epica în prosa, numite și „romanuri“; înțelegu romanuri originarie în forma și fondu, romanuri cari pe lângă o limba frumoasă românească se tracteze și sujete românesci, sujete scöse și alese din vieți'a istorica séu presenta a poporului românesc, cari se înfașeze tipuri și caractere românesci și în cari se se oglindeze tôte acele datine frumoșe, tôte acele tesaure de moravuri și proprietăți originarie, cari ca niște rubine și smaragde scumpe compunu diadem'a națiunei noastre, constituiescu conceptul de poporu românesc. Numai opuri de această categoria sânt în stare să satisfaca la tôte pretensiunile pedagogice - nationale prescise de artea poetica, — pretensiuni nu numai de a distrage pe cetitoru, dar a-l și instrui, nu numai de a versă sujetul din idei sublime și în forma pompoșă și atragătoare, ci a-i imprime caracterul educatoru, a da ideilor darul ce nobiliteza simțemintele nationale și otălesce forță a virtuti române.

Pretensiunea ultima, adeca nobilitarea simțemintelor nationale și impulsunea spre fapte maretie patriotice, este — după mine — una din condițiunile principale pentru unu bunu „romanu“ originaru românesc. Nu este destulu ca numai form'a să fia românească, dar și esinți'a.

Pöte mi-se va reflectă, că poesii'a, ca ori ce disciplina de arte, este de caracteru cosmopolitu, este o proprietate a omenimei și din urmare nu are nimicu cu nationalitatea nici cu educațiunea nationala. Aceste pareri le audimu de cosmopolitii moderni, de cari, dureru, avemu și noi destui, cari susținü că caracteru nationalu pentru o buna bucata literaria este secundariu, ma altii îl declara de superfluu și absurdu; altii mai susținü, că cultur'a omenimei nu are nici o afacere cu nationalitățile. —

Uita înse în acelu momentu, că conceptul omenime, séu vorbindu în limbagiul naturalistilor, — genul omenescu, nu este alta decât o compositiune din o multime de nationalități, unic'a împregiurare căreia are a se multumi deca cultur'a omenesca se bucura de avântul la care a ajunsu. Unu fluviu, cu cât intrunesce mai multe isvöre și parae și cu cât acestora li cresce abundanti'a de apa, cu atăta fluvialu cresce mai tare, devine violentu în acțiunile sale și desvöлта o forță și iutiăta mai mare...

Astfel și cultur'a omenesca.

Cu cât concurgu mai multe

Carol I Domnu României.

națiuni la înaintarea ei și cu cât aceste sînt mai puternice și mai avute în forță și cultur'a națională, cu atât va înainta și dens'a mai rapede și mai cu succesu. Cultur'a omenimei fără cultura națională este o chimera, unu monstru chiar așa ca și omenimea fără naționalității. Cine dorește a contribui la progresul culturii omenesci, nu pôte face acest'a decât numai ajutându și promovându cultur'a sa națională; înțelegu acest'a nu numai în limba, dar și în spiritul naționalu. X

Cultur'a omenesca este țint'a progresului, ier cultur'a națională este calea pe care s'a dezvoltatu și a înaintatu acelu progresu decând cunoscemu istori'a civilizațiunii omenesci și pe care unica va înainta și de aci înainte cu atât mai vîrtosu căci spiritul în care traimu astadi se conduce de principiul naționalității carele este gravatu pe drapelul de lupta al fia-cărui poporu.

Pentru ca o națiune să pōta contribui la cultur'a și civilizațiunea omenesca, este de trebuință ca mai înainte ea însasi să poședa o cultura însemnata. Ier pentru a ajunge la acēsta cultura națională, este trebuință de munca și sacrificiu, este trebuință ca toti membrii unei națiuni să lucreze cu puteri unite la realizarea ei, toti nascutii Români să formeze o armata de eroi, o armata bine preparata, bine ajusta și inspirata de rezoluțiunea a sacrifică totul pentru triumful culturii sale naționale.

Precum la crearea unei armate bune este condițiunea cardinala ca să aiba generari buni, ier acestia să-i deie o instrucțiune ma chiar o educațiune sistematică și în unu spiritu pronunțiatu, escitându în peptul fia-cărui soldatu onōre, ambițiune, eroismu, curagi și cu unu cuvēntu tōte virtuțile ce compun pe unu ostasiu bravu și-l îndemna să-si puna viēti'a în cumpena cu mōrtea pentru cauz'a înscrisa pe drapelul sub care s'a înrolatu: acestu procedu au să-l urmarēsa și generarii culturali ai fia-cărei națiuni, din urmare și a națiunei române. Densii trebuiescu mai înainte de tōte să faca din fia-care Romānu unu ostasiu bravu al culturii române, trebuiescu să deie instrucțiunii și educațiunii romānesci o directiune curatu națională, să-i învelie a iubi națiunea cu perseveranția, a stērnii în peptu virtuțile strabune, de a stimă onōrea națională, a se mândri cu numele de Romānu; să-i înveție a se nutri cu speranți'a unui viitoru mare, a-i otieți în credinți'a înmortalității naționale, și mai pe sus de tōte a-i înveție să fia credințosi tuturor cauzelor naționale și gata a sacrifică totul pentru triumful lor, dar cu deosebire a fi gata la sacrificie prin cari să se promoveze cultur'a națională și prin acest'a numele națiunei să-l faca neperitoru și în veci neuitatu.

Dar cari sînt generarii culturali ai națiunei române concreditiți cu acēsta frumōsa misiune? Nu numai învețiatorii, professorii și preoțiimea — dupa cum sustinu unii — au datorinți'a de a contribui la introducerea poporului romānescu în cadrul națiunilor culte, ci acēsta sarcina zace pe umerii fia-cărui inteligentu de cultura și anima romānesca. Dar dintre toti inteligentii și literatii romāni, poetii sînt mai înainte chemati de a conduce destinele și educațiunea unei națiuni... Istori'a popōrelor ne demuntra cu destula evidentia, că și în acele timpuri cānd principiul naționalității nu eră proclamatu în lune de dirigentele tuturor luptelor, poetii au esericiatu cea mai mare influință asupra dezvoltării culturii naționale, au fost adevērați profeti și apostoli conducatori de destinele diferitelor popōre.

Moisa a cimentatu unitatea poporului ebraicu, ier Homer pe a poporului elenu, Firdusi a compus bibli'a poporului persicu; Dante, Petrarca și Boccaccio au datu poporului italianu limb'a cea dulce și încāntatōre, și prin unitatea limbei i-au redatu unitatea Italiei, care este bas'a cea mai solida pentru a putē edifică cu suc-

cesu edificiul culturii italiene, de a putē promovă artiile și sciințele la o trēpta înfloritōre. Voltaire și Rousseau au frāntu catenele sclaviei în care gemea poporul francesu, precum și alte multe, multe popōre, au proclamatu libertatea, au deschisu calea progresului pe care poporul francesu a ajunsu la acea cultura ce a premerșu și premerge de avangard'a culturii omenesci. Lessing, Schiller și Arndt au revocatu pe Germāni la consciința națională, i-au învețiatu a se luptă și a lucră pentru unitatea Germaniei.

Acēsta misiune sânta au și poetii romāni, ei au rolul celu mai însemnatu, rolul de a conduce pe poporu la marire, și unire și spre acestu scopu a-l lumină și a-l animă ca să lucreze cu puteri unite la promovarea culturii naționale. Acesti copii nobili ai geniului naționalu sînt chemati în prim'a linia de a dă poporului romānescu o adevērata educațiune națională. Dar dintre toti ramii poesiei nici unu nu este mai corespunzatoru, considerāndu grelele împregiurări ce ne apēsa și amarescu viēti'a — ca ramul „*romanurilor*”. Pentru că precum la alte națiuni, așa și la noi nici unu ramu al literaturii nu este așa de cautatu și de cetitu. Ma nu arare ori întimpināmu casuri în cari lectur'a de romanuri ni se presinta în o *manie*, o adevērata pasiune, ier altii o considera ca unu lucru de moda. Acestu gustu passionatu a provocatu înmulțirea acestui ramu literaru, a silitu pe bietii poeti, ca pentru a satisfacē vocacitate a publicului, să scria multu fără considerare la fondu, fără a ținē contu de prescriptele etice și estetice a artei poetice. La multe popōre culte de astadi romanurile au devenitu unu articlu de speculațiune. Aceste împregiurări ne esplica aparinți'a multor romanuri frivole și fără nici unu pretu moralu, ma adese ori demoralisatōre, cari promovēza inveninarea societății.

La noi lips'a acestui genu de literatură — repetēscu — este tare simțita, înse mai bine așa, mai bine să lipsēsa decât să fia rele. Dupa cāt sciu, chiar acestu ramu il cauta și publicul nostru mai tare, gustul de lectur'a s'a dezvoltatu și la publicul nostru. De aci se nasce trebuința de a-l provedē cu romanuri bune romānesci, dar nu numai cu forma, ci și cu conținutu, adeca cu idei, gāndiri, obiceiuri, caractere și tablouri romānesci... Sē nu uitāmu că influința a acestei specie de lectur'a este de mare însemnata la dezvoltarea națională și culturală a unui poporu! De aceea este bine să esamināmu cu scrupulositate lectur'a ce o punemu în mână publicului romānescu. Efectul ei este ca și dela semēnti'a ce agricultorul o baga în pamēntu. Dēca lectur'a este buna și în spiritul dezvoltării unui poporu, fructele sînt bune, ier dēca este rea, fructele sînt rele și veninōse.

Sē nu lasāmu ca publicul nostru, în lips'a de romanuri romānesci, să se adreseze la literaturi straine, de unde nu pōte să împrumute decât idei, caractere și simțieminte straine. Sē nu lasāmu ca mamele și sororile nōstre să-si alimenteze spiritul numai cu romanuri francesce, germāne etc. Rolul femeii romāne în dezvoltarea și fortificarea elementului nostru il cunoscemu cu totii, de aceea trebuiescu să le dāmu mână de ajutoriu, să le punemu în mână romanuri originarie romānesci. Materialu avemu destulu; viēti'a nōstra istorică și presenta este destulu de abundanta, deci poetilor la lucru!

Dr. A. P. Alessi.

S a l b e l e.

Cānd a fugitu catra diori,
Nōpcea a lasatu pe flori
Cāte trei rēnduri de salbe
De margaritare albe.

Sórele, cum s'a ivitu,
Razelor a poruncitu
Salbele de i-a adusu
Si la gátu-i si le-a pusu.

De-atunci ori si care flóre
Plânge scumpele odóre...
Iér de vrefi, cautati in diori:
Veti gasi lacrimi pe flori.

Duiliu Zamfirescu.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux* —

(Urmare.)

În sufletul lui virtutea eserciá domnire hotarita, și deca simțirea și pasiunea îl și rapiau pe câte unu momentu, mintea lui numai decât îl conducea pe calea cea buna. În toate și în totdeuna el avea înainte-si datori'a; acést'a conducea consciint'á lui, acést'a i dedia putere in starea-i parasita.

Tinerul avocatul era o figura nalta, cu peru brunu și cu o atitudine eleganta. Pe faci'a lui cam palida se vedea hotarire și seriozitate, care era insocita de bunetatea animei.

Sciea se voiésca fara pasiune și cu rabdare.

Colegii lui din Paris il cunosceau ca pe unu camaradu bunu și placutu, carele era cordialu și curtenetiu faci'a de toti, dar diceau despre densul, ca e retrasu și nu e comunicativu.

Deca densul ar fi crescutu intr'unu cercu mai cordialu și mai simpaticu, fara 'ndoiéla ar fi devenitu unu barbatu mai deschisu la anima, carele ar fi simțitu mai mare necesitate de caldur'a delicatetei amicale; dar astfel stetea singuru in sgomotul lumii, fara d'a se fi adancitu in bucuriile aceleia. Inclanațiunile lui individuale și starea-i materiala nu permiteau acést'a.

Deca ar fi umblatu mai multu in lume, deca ar fi fost mai vanu și mai guralivu, probabilminte și-ar fi castigatu unu renume mai mare; inse el era unu caracteru multu mai consciintiosu și mai hotaritu, decât se-i fi placutu rolul acesta. In astfel de impregiurari numai intemplantarea putea se-i face cunoscutu numele.

Precum promise dnei Morin, in diu'a urmatore, dupa ce termina unu procesu pe care-l castiga, se duse la calea ferata și pleca cu trenul acceleratu spre Lyon.

Cupeul, in care se urca, era mai plinu, și ca totdeuna in astfel de anutimpu, o societate cosmopolita ocupa locu intr'ensul.

Unu rusu, doi spanioli, o dama de moda din Paris, unu nobilu francesu din provincia și doue americane sedeu acolo.

Mai ales americanele i atrasera atentiunea. Aceste doue femei atat de greu putura se se asede, și in deosebi cea mai in etate atat de pučin observá pe soții de caletoria, incat Pascal privia cu interesare asedera lor.

Pe cea mai in etate se vedea naturelul de yankee, care face ca hotarirea vointei se apara in ori ce impregiurari. Dens'a era o aparintia forte curioasa. Faci'a-i nu areta vietia, din ochii ei de multu se stinse focul... seu dora nici odata n'a fost in ei. Tota fiint'a ei infacisa rigore, pe care inse, pare ca o intrebuintia nu numai faci'a cu altii, ci și faci'a cu ea ensasi. Pe corpul ei secu și uscaciosu vestmentul se 'ntindea cu simplicitate de puritanu.

Spacelul cel nedescriptibilu lungu, subțietatea insuflatore de frica a mijlocului ei, revocau in memoria acel curiosu gustu, pe care l'au eternisatu statuarii din evul

mediu pe operile lor. Statuele de femei din epoc'a aceea sunt atat de subțiri, incat nici nu cutezi se te apropii de ele, și iti trece tota poft'a de imbraçisare, caci te temi ca aceste figure numai decât vor disparé.

Cea mai tinera era o frumsetia distinsa; figur'a ei eleganta, și manier'a-i placuta cuceriau pe omu la primul momentu. Trasaturile feței sale reflectau o seriozitate dragalașa.

Se putea observá numai decât ca ele nu sunt rude. Jun'a miss se purta cu cea mai mare atentiune și ingrigire faci'a de dam'a mai in etate; dar din purtarea ei se putea concludé, ca dens'a nu este o simpla conversatore.

— Scump'a mea Varvara, inchide ferést'a, ventul acesta e forte periculosu!

Miss Varvara implini acésta dorintia.

— Scump'a mea Varvara, nu simti, ca ne nadusimu aice?

Și miss Varvara deschise cu aceeași promptitudine ferést'a, și nici o trasatura a feței nu tradá, ca dorintiele femeii schimbaciose i facu neplacere.

Pascal regretá sincer, ca manier'a rece a junei copile nu corespundea acelei amabilitati, ce el ceti de pe faci'a ei. Ambele femei erau proveđute in abundantia cu șaluri și cu mantele prin cari nu petrunde ap'a. In straiti'a lor de drumu se afla o mare cantitate de bucate. De umerul celei mai betrane se anina o frumoșica cutia de piele, in care, precum se vedea, se aflau niște sticle. Deca ai fi voitu se faci deductiune de dupa mirosul ce acele sticle reversau, apoi trebuia se credi, ca ele continu vinu de Bordeaux și Brandy.

Era ser'a la optu ore; trenul acceleratu porni și betran'a deja incepú a se plange, ca cat de neplacuta va se fia noptea pentru dens'a.

Abia ocupá locu, cu cotul incomoda pe vecinu' seu, și-si intinse picforele spre caletorul ce sedea vis-a-vis.

Nu peste multu și adormi.

La Montereau trenul se opri și acést'a desteptá pe betran'a. Se cam intinse pučin, ceea ce facu cu multa nepasare, manile sale lungi se 'ntinsera spre traist'a de drumu, din cari manile istetie ale Varvarei scosera dupa olalta friptur'a rece, gustuosul pastetu de ciuperci și pragitur'a. Varvar'a taia cu cutitul finu pastetul și-l aseđa pe o farfuria de argintu inaintea betranei.

Lady incepú se mance, și gur'a și dintii ei desvoltara o activitate admirabila. In continuu indemna pe soți'a ei, care inse abia luá o stregea din pastetu.

Dupa acést'a lady deslega cuti'a de piele animata de umerul ei, scose din aceea doue paharele de argintu, și din o butelia care se afla totu in acea cutia torná in pocalu vinu de Brandy. Și tiner'a miss trebui se-si moie in pocalu delicatele sale buzifte.

Intre ambele femei se infira o conversatiune animata, și nu pareau de fel a le pasa de cei din giurul lor. Astfel conversandu petrecura timpul pana la Sens.

— Sens... cinci-spre-dece minute!

— Cum se petrecemu timpul acesta? — intrebá lady. Medita pučin, și ier isi intinse manile seci catra straitia.

Luá unu pudding frumosu, care in scurtu timpu disparu din manile sale. Cu tota imbiarea ei, Varvara nu mance, ci numai privi cu placere acestu apetitu admirabilu. Migdalele fripte, cu cari puddingul era preseratu, intrau zuraindu prin gur'a betranei lady.

Apoi mance ceva friptura, dupa care din cand in cand beu vinu de Bordeaux.

Miss Varvara servi cu multa complexantia pe lady. Mancarea se termina și trenul ajunse in apropiare de Dijon.

(Va urmá.)

S A E O N U :

Calindarul septemănei.

D'ua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca	10	22	M. Laurentiu Arch.	5 6	6 54
Luni	11	23	Mart. Euplu Diacon.	5 8	6 52
Marti	12	24	M. Fotiu și Anicitu.	5 9	6 51
Mercuri	13	25	Cuv. Macsimu mart.	5 11	6 49
Joi	14	26	Prof. Michea.	5 12	6 48
Vineri	15	27	(+) <i>Ad Nas. de Ddiu.</i>	5 14	6 46
Sâmbeta	16	28	S. Mart. Diomidu.	5 16	6 44

Dela Mehadia.

Impresiunea prima ce-ti face Mehadia, este aceea a unui castelu de ține. În mijlocu se 'naltia cas'a de cura, cladita în stilu de palatu. E mai nalta decât locuințele din pregiuru, și este mai splendidu decorata decât aceste. Sal'a principala a acestei cladiri, în care se bé cafea, se ia inghiațata și dulcétia, se jóca cărți, se cetescu diuarie, se ține musica, se dau petreceri de jocu, se arangéza tombola, concerte și represintațiuni teatrale, este înzestrata în adevér principesce, și are numai acelu defectu, că sorele nu pré petrunde în ea, și astfel acolo totdeuna este unu interesantu semi-intu-nericu.

Înaintea façadei casei de cura se afla o terassa deschisa, pe care în timpu potrivit se prândește și se cinéza, și la picioarele acesteia se 'ntinde încântatorul parcu. Music'a cânta acusi în parcu, acusi la fântânele Erculeane.

Isvórele de cura ale Mehadiiei sânt atât de cunoscute, încât e de prisos sê mai vorbescu despre ele. Tóte se afla aice, apa vindecátore, aeru sânetosu, locuri de excursiune cu paduri și déluri admirabile, și déca sântemu siliti prin ploia a remâné acasa, óspetii totusi potu conveni, căci unu coridoru acoperitu léga tóte cladirile.

Majoritatea óspetilor se compune din Români, poporațiunea din giuru este asemene româna, pretotindene se vorbește mai multu românesc, așa dara se póte dice, că Mehadia este o baia românésca. Poporul din aceste părți face buna impresiune, căci e sânetosu, frumosu și are unu portu pitorescu; în deosebi țerancele, în admirabilul lor costumu, facu sê nu le uitii nici odata. Óspetii din Români'a, majoritatea, dau tonul; barbatiu facu política înalta, iér femeile se 'ntrecu în — lúcsu.

La o baia cu așa numerosi óspeti, firesce că sânt și aventure destule, despre cari se șoptesce câteva țile, pâna ce se 'ntêmpla altele și apoi se vorbește despre acele. Între damele de peste Carpati, multe brunete au ochi vêneti, ceea ce le face fôrte interesante. Acolo se marita de timpuriu, casatoriile se 'ntêmpla iute, întocmai ca — despartirea.

Româniu iubescu comfortul și placerile, de aceea băile Erculeane le convinu atât de bine. Aice se mânca, șede și scalda escelentu; excursiunile sânt tóte scurte și nu pré obosítore; dejunul se ia târđiu, iér dupa miédia se dórme. La 5 óre music'a începe sê cânte iér-rasi, și óspetii se preumbla în parcu sêu pe promenad'a dinaintea isvórelor Erculeane, sér'a se dantiéza. Jocausii cei mai neobositi sânt oficiarii, de cari la Mehadia — *avis aux jeunes filles* — totdeuna se afla multi. În aceste jocuri se facu interesante cunoscintie, cari în diu'a urmátore se continua la cutare excursiune. Tonul ce s'a încetătienitu aice e amabilu.

Dar iéta sânt dóue óre dupa miédul noptii. Am sê plecu d'aice. Înainte de a porni, me mai ducu odata în parcu. Este iluminatu. Óspetii nu s'au culcatu înca toti, căci jocatorii dela mesele verdi stau la postul lor. Mehadia are și viétia sa nocturna. Niște figure femeiesci, cari diu'a sânt nevedute, se ivescu îndata-ce a sositu nóptea; niște barbati, cari diu'a dormu, intra la miédul noptii în sal'a de jocu. Aice se iubescu și se hasardéza, și într'aceea se cânta și se șoptesce...

Înse eu trebue sê plecu. Adío Mehadia, cu ceriul teu italianu, cu padurile tale mari și întunecóse, și cu aerul teu balsamatu! Eu voiu ținé minte de tine ca de unu visu frumosu!

V. A. Z.

Balu în Chioru.

— La Cap.-Monasturu in 8 aug. —

Tinerii români de aice și din giuru, adunati pe ferri dela gimnasii și facultăti mai înnalte, se decisera a dá unu balu românesc; timpul precisu fu 8 augustu.

În diu'a acést'a tóta lumea de pe aice se uitá la ceriu și la calindariu, căci, precum sciti, ambele sânt în relațiune strinsa: și calindariul înca e scrisu de pe stele.

Ceriul erá cam înoratu, promitea adaparea vegetațiunilor; dar calindariul dicea timpu splendidu seninu, căci dóra-i scrisu de pe stele, și-apoi între stele plutesce câte odata și betrán'a luna, deci așa cam lumaticu.

Dar erau și de aceia, cari nu se uitau, nici la ceriu nici la calindariu, nu le pré pasá de aceste, ci se uitau la altu ceva: la orologiu; acestia erau apoi multi; aretatorul se mișcă a lene, dar timpul precisu, de și așa cam încetu, totusi sosi.

Sê fi vedítu apoi cum începeau a fluturá de ici și côlea damicelele române cătra școl'a satului, localul petrecerei; iti fugiá anim'a dupa ele, și tu fugiai dupa ánima.

Așa e, căci dóra Nutiu și întrég'a ceta a descendentilor lui Faraon, n'a caletoritu inderșertu din Șomeuta-mare pâna aice. Undulau ușoru sunetele de pe corde, cari apoi amestecate cu limb'a sonóra românésca, pronunziata pe buze dulci de damicele, te faceau a te visá în regnul armoniei divine; dar apoi cocardele și tricolorile românesci, cu cari se faliau tinerii pe lângá tóta oprirea subprefectului; și se pareau că sânt fluturi smaltati, ce sbóra dela flóre la flóre.

Jocul a fost antecedatu de disertațiuni, declamațiuni și cântece naționale; se înțelege, că tóte au reușitu peste așteptare; căci, pentru cât nu ar fi datu câte unu tineru, momentul când se putea produce înaintea domnișórei, cu care póte consimțieá; dar apoi aplausele? ce mai dulce placere!

Dupa acea au urmatu jocurile, cari s'au începutu cu „Ardelean'a". Cu jocul de odata începú și afara a turná ploia.

În launtru focu, afara ploia!

Nici ceriul nu se pricepe la tóte, a cugetatu póte, că va puté stinge vapai'a din ánimele junelor și junilor cu apa din nori, și înca sub acoperementu; ba, se aprindea și mai tare; jocul curgea mai vehementu.

La mésa s'au ținutu mai multe toasturi.

A fost reprezentatu aice întregu Chiorul, din ghirland'a damelor voiu aminti aice pe dómnele: Elena Medanu și Rosa Catotiu din Șomeuta-mare, Ana Popu și Teresia Popu din locu, Ana Magureanu din Baia-mare, Ludovica Muste, Susana Masicanu și Latesiu din Lapușul-ungurescu, Susana Budu din Lapușul-românescu; domnișórele: Maria Coti, Otilia Magureanu, Rosa Farcasiu, Carolina Anca, Iuliana Grebla etc.

Nu putemu trece cu vederea ofertele marinimóse

din partea dómnei Elena Medanu, și a dlui Alesandru Papu deputatu, pentru care priméscă multămita profunda din partea comitetului arangiatoriu!

Petrecerea a duratu pâna la dalb'a ziua.

— Buna deminéti'a! — strigă unu țeranu trecându pe acole.

— Să traiesci, bade! — respunsera mai multi tineri de odata, și ca superati, că i-au trețitu din visul placutu, începeau a se respiră; ei se departau, dar duceau cu sine sageti dulci din ochii infocati și suveniru placute.

Monastureanul.

Biserica si scóla.

Archidieceș'a Sibiului. *Alegerile pentru congresu* s'au publicatu prin unu cercularu consistorialu; conform acestuia, alegerea deputaților preoțesci se va face la 28 august (9 septemb.) în locul centralu al cercului; ier deputatii laici se vor alege, prin votare în toate comunele, la 31 aug. (12 sept.), și barbati de încredere adunându-se la 7/19 sept. în locul de scrutinare, vor proclamá atunce pe cel alesu. — *Conferințiile invetiatorești* se vor ține și în anul acesta și vor durá 5 zile și anume dela 15 pâna la 20 august v.

Dieceș'a Arad. *Consistoriul aradanu* a publicatu prin unu cercularu alegerea deputaților pentru congresul naționalu bisericescu; părțile ce aparțin consistoriului aradanu alegu 7 deputati din cleru și 14 dintre mireni; alegerea deputaților din cleru se va face la 7 sept. st. n., alegerile prin comune a deputaților mireni se vor face pâna la 5 septembrie, și apoi se vor proclamá la 12 sept. — *Consistoriul oradanu* al eparchiei aradane ținu în caus'a acésta ședinția luni, și publică alegerile; părțile ce aparțin acestui consistoriu, alegu 3 deputati din cleru și 6 dintre mireni.

Dieceș'a Orădiei-mari. *Consistoriul* în ședinția sa dela 19 august a revedutu și aprobatu formularele de matricula și de totul felu de blanchete necesarie oficiului parochialu, cari pentru uniformitate se vor introduce în tota dieceș'a. — *S'a expedatu protopopilor* unu proiectu de statute relativu la împărțirea pe viitoru a pensiunii viduo-orfanale, pentru ca acestia să conchiame pe preotii districtuali la o conferinția, care să examineze proiectul acela și să-si subșterna observațiunile pâna la 15 septembrie, când apoi se va conchiama unu consistoriu plenaru, în care se vor desbata toate observațiunile.

A trei'a universitate totusi se va face, și înca la Poșon. Ministrul de culte a subșternutu Maj. Sale o representațiune, în care a probatu, că o universitate noua e necesaria și possibila, și a propusu orașul Poșon. Maj. Sa a aprobatu și a împuternicitu ministeriul să faca pregătirile.

Cultul ortodoxu în Români'a. Estragemu din „Ortodoxul” următoarele date statistice relative la cultul ortodoxu din Români'a: În cele optu eparchii din țera sunt 6777 edificii religioșe, avându unu personalu de 22,178 ómeni. Dintre aceste edificii sunt 645 edificii vechi cu date necunoscute; 56 edificii înființate înainte de secolul XV; 333 între anii 1500—1550; 40 între 1550—1600; 71 între anii 1600—1650; 153 între anii 1650—1700; 339 între anii 1700—1750; 967 între anii 1700—1750; 2996 între anii 1700—1800; 1467 între anii 1800—1850. Sumele anuale privitoare la cultu se resuma astfel: Eparchiile, lei 417,944; chinoviele de monachi și monache 803,853; monastirele 64,695; bisericile 617,846; apoi serviciul generalu al cultelor în suma de lei 584,965.

Societati si institute.

Academii'a Româna, precum aflămu din țuariele unguresci, s'ar fi adressatu către Societatea istorica ma-

găra cu rugarea de-ai aretá archivele prin cari s'aru gasi documinte relative la Daci'a și la Români'a, spre a puté tramite vr'o trei istorici români ca să le studieze și să-si ia copie de pe ele.

Asociațiunea transilvana pâna la 1 julie an. e. a dispusu de unu capitalu de 81,645 fl. 61 cr. Conform statutelor sale, Asociațiunea trebuie să adauga $\frac{1}{3}$ din viniturile sale la capitalu; așa dara în anul acesta i-a remasu disponibila sum'a de 4400 fl.

Reuniunea femeilor române selagiâne. DAMELE române din Selagiu vor ține la 29 august st. n. în Șimleul-Selagiului o conferinția în interesul stabilirii statutelor „Reuniunii femeilor române selagene”. Conferinția e conchiama de către dn'a Maria Cosma n. Dragosfu, president'a alésa în conferinția damelor române selagiâne ținuta la 24 fauru în Basesci.

Alumneul român naționalu din Timișóra va ține adunarea sa generala de estu-timpu la 6 septemb. st. n. la 11 óre înainte de miédiadi în Timișóra.

Reuniunea femeilor române din Fogarășu și giuru va ține adunarea sa generala în 27 august st. n. la dóue óre dupa miédiași în cas'a parochiala gr. c. Ordinea țilei: 1) Deschiderea adunării prin president'a dn'a Zinca Romanu. 2) Raportul cassieritiei despre starea cassei. 3) Alegerea unei comisii pentru revederea socótelor cassei. 4) Raportul secretariului despre agendele Reuniunii dela ultim'a adunare generala. 5) Alegerea biuroului și comitetului Reuniunii conform § 4 al statutelor. 6) Propuneri ce s'aru face în sensul statutelor în interesul Reuniunii.

Reuniunea invetiatorilor rom. gr. or. din comitatul Huniadórei va ține adunarea sa generala în 7/19 septemb. în Oraștia. Adunarea se va deschide, dupa celebrarea serviciului divin, la 10 óre; comitetul va raportá despre activitatea sa în timpul anului trecut, apoi se vor alege comisiunile pentru censurarea raportului comitetului și pentru înscrierea de membrii noi; dupa miédiadi comisiunile vor raportá; se vor ține disertațiuni, prelegeri practice, declamări și cântări; în fine se vor desbata propunerile. În casu de necesitate adunarea se va continuá și în ziua următoare.

C e e n o u ?

Aniversarea de 50 ani a naserii Maj. Sale s'a serbatu pretotindene cu pompa. La Ischl, unde petrece Maj. Sa, afara de serbatórea publica, se ținu și o festivitate familiara. La Viena, Budapesta, și în celelalte orașe s'a celebratu pretotindene serviciu divin cu Te-Deum, dupa cari au urmatu prândiuri mari. La Sibiu prândiul diplomaticu s'a datu de către Esc. Sa mitropolitul Miron Romanul. La Arad music'a pompierilor a datu serenada și Pr. SSale parintelui episcopu Meșianu, carele aparându în ferésta a multămitu prin o cuvântare bine primita.

Sciri personale. *Archiduceș'a Gizella* și barbati ei sâmbeta au sositu la Ischl, să asiste la serbarea iubileului monarcului. — *Principele Carol*, precum se șerie din Praga, a umblatu pe la Ischl în caus'a succesiunii tronului seu. — *Strauss* a scrisu o opereta noua, intitulata: „Batist'a de dantele a reginei”, care se va jucá în octombre în „Theater an der Wien”. — *Di D. Cariagdi*, primariul Bucurescilor, se afla de câteva țile la Viena; de acolo, precum cetimu în „Press'a”, se va duce la Brusela. — *Di E. Trauschenfels* este numitu definitivu inspectoru regescu de scóle în comitatul Sibiului. — *Di Teodor Burada* petrece la Sibiu, de unde a facutu o excursiune și la Rașinari.

Hymen. *Di Augustin Mihali*, proprietaru în Husesau în Transilvani'a, în duminec'a trecuta și-a serbatu cununi'a cu domnișór'a Elena Ciple în Ciachi-Gorbo.

Junimea româna din Şiri'a în comitatul Arad va da la 17/29 august în gradin'a ospetariei mari un balu, precedatu de represintatiunea diletanţilor români de acolo. Venitul este destinat pentru fondul şcolaru român gr. or. din Şiri'a. Preşedintele întreprinderii e dl avocatul Adalbert Mihailoviču, cassarul dl parocu gr. or. Atanasiu Mera. Se va represintá: „Şoldan Vitezul“ de Alesandri, prin dl Vas. Tataru; se va cântá: „Calca române, plinu de mândria“, cvartetu, prin corul vocalu; şi se va represintá pies'a „Balul mortului“ de V. A. Urechia, în care vor jocá dnii I. E. Dudulescu, V. Tataru, St. Petroviču, I. T. Mera, L. Beldea, Al. Dobosiu, şi dşor'a Dragina Mera.

O serbare tripla. Din Timişor'a-Fabricu primimu o scrisóre, din care scótemu urmatórele: La 11 august se ţinú aici într'unu modu, pe cât de sublimu, atât şi familiaru şi intimu, o serbare frumósa. Anume dl Traian Lungu, învetfatoru în suburbiul Fabricu Sântu-George, a serbatu a 50-a aniversare, jubileul de 25 ani în serviciu, şi totodata şi cela de 25 ani ai casatoriei sale. O serbare tripla cu o însemnatate ce cuprinde o viétia întregá. Bravul iubilaru, ca barbatu, ca român şi ca învetfatoru, de-o potri va póte sê privésca cu consciintia linisita asupra trecutului seu, căci şi-a implinitu misiunea. Dsa, dimpreuna cu soçi'a sa, dn'a Eufemia n. Popoviču, şi cu fiic'a lor, jun'a şi talentat'a noastră literata, dşor'a Emilia Lungu, cunoscutá pré bine publicului „Familiei“, şi-a câştigatu unu mare cercu de stimatori. Dşor'a Emilia, afara de lucrările sale literarie, mai are şi meritul d'a fi deschisu şi şcolele de fete la noi românii, creându şi unu fondu şcolaru, căruia consistoriul i-a acordatu sê póte numele înfiintátorei. În cas'a lor multi au gasitu ospitalitate românesca, îndemnare şi instructiune. La multi ani!

Esundări în Austria. Abia s'a scrisu în diuare, că în Moravia şi Silezia rîurile au versatu şi au facutu pagube mari, iéta că şi dela Ischl se împartaşesce descrierea unei esundări mari, ceea ce — precum însemnaramu şi noi în nrl trecutu — a întârziatu şi sosirea acolo a Domnului şi Dómnei României. Ploile cele multe umflara tóte apele, încât cea mai mare a óspetilor a eşiu din Ischl cu lucrutrie. Ţermul dreptu al lacului Traun se afla sub apa. Esundarea a facutu daune şi la Baden, câmpile au devenitu lacuri, edificieile s'au cutropitu, căci riul Schwechat a esundatu. Riul Wien asemene şi-a aretatu puterea, satele şi oraşele pe unde curge, sînt înundate, ma s'a opritu şi comunicaţiunea pe calea ferata. În Moravia s'a ivitu unu nou pericolu, rupturile de nori au prepaditu ţinuturi întregi, teritoriul de cincii mile se afla sub apa, gránele secerate pe câmpu au fost mânate de apa. Din Praga se scrie, că şi pe acolo au fost grozave ploi, şi apele au esundatu. Pagubele cele mai mari s'au facutu în ţinuturile Alpilor, şi la băile de acolo; o parte a oraşului Salzburg e înundata. Ma şi în Viena praterul şi unele strade situate mai jos au fost acoperite de valuri.

Imprumuturi uitate. La facultatea medicala a universitătii din Budapesta se afla o fundaţiune, din care se dau ajutóre unor tineri la acoperirea speselor de rigoróse. Ajutorul propriamente e unu imprumutu, şi rigorosantul trebue sê-si dea cuvêntul de onóre, cá ajungêndu la stare buna, va rentórce sum'a primita. A trecutú timpu îndelungatu dela înfiintarea acestei fundaţiuni, de atunce multi tineri au primitu ajutóre din ea, şi unii din ei adi sînt medici cu stare buna, inse înca nici unuia nu i-a plesnitú prin minte sê fi rentorsu sum'a primita ca imprumutu.

Casatori'a e oprita pentru practicantii ministeriului de financie. Acestu ordinu s'a datú înca la 1852 sub sistemul lui Bach; de atunce inse s'a cam datú uitării, şi astadi la oficiile financiale se afla mai bine de

600 de practicantii şi diurnisti cu familia. Ordinul vechiu de curênd s'a rennoitu, enunciându-se, cá practicantii cari se vor însorá înainte de-a înaintá la vr'unu postu stabilitu, se vor dimissioná; dintre cei în funcţiune asemene se vor dimitte toti aceia, cari nu corespondu oficiului lor. Acêsta mesura s'a luatú din caus'a, cá amploiati cu plăti mici traiescu în miseria dimpreuna cu familiile lor, ier miseri'a dá svaturi rele.

Sciri din Români'a. La Iasi reconstruirea palatului administrativu se va face de cătra inginerul M. Papodopolu, carele a oferitu condiţiunile cele mai favorabile. — *Birjarii din Galati* facu şi ei „strike“, pentru cá primari'a li-a ordonatu sê aiba bilete pe cari sê fia tiparitu numerul birjei şi tarif'a legala, spre a se da fia-cărui caletoru câte unu asemene biletu când ocupa birja. — *La Bucuresci*, precum cetimu în „Românul“, de câtva timpu se observa o mare activitate pe strade; ori în catráu te întorci, dai peste lucratori ocupati aci cu repararea vr'unei strade, aci cu pavarea din nou a vr'unei alteia. — *Bene-Merenti* cl. II s'a acordatu dlui dr. Wertheimer pentru scrierile sale medicale şi dlui Petre Antonescu Remuşu pentru scrierea sa asupra padurilor. — *La Constantia* marea atrage nencetatu óspeti, şi aceia cari visitara oraşul acela, nu regreta mergerea lor acolo; timpul este magnificu, marea admirabila, efectul băilor salutaru. — *La Focsani* circula şgomotul, cá unu corpu de armata rusésca, compusu din 15,000 infanteria, 6000 cavaleria şi 8 baterii de tunuri este campatu la Leova pe marginea ţerei românesci. — *Dl generalu Staniceanu*, ministrul de resboiu, a plecatu în Dobrogea sê faca inspectiune. — *Directoru al regiei monopolului tutunurilor* se va numi, precum alla „Pres-s'a“, dl P. Pencovici. — *Principessa Elena Cuza*, soçi'a repausatului domnitoru A. I. Cuza, ni spane acelasi diuaru, a sositu în 10 august la moşi'a Ruginósa, întovaraşita fiindu de fiii sei principii Alesandru şi Dimitrie.

Sciri scurte. *Din Carloviiu* se scrie, cá congresul naţionalu bisericescu al sêrbilor în anul acesta nu se va mai întruni. — *Deputatul Iosif Jeney*, carele nu de multu s'a rentorsu din Radegund, a muritu dílele trecute la Muresu-Oşorheiu. — *Diet'a Croatiei* se va întruni la 1 septembrie şi înainte de tóte va desbata bugetul anului viitoru. — *În comitatul Vas* are sê se ţina o mare conferinţia a oposiţiunii moderate şi a celor cari nu aparţinu nici unei partide. — *Dl Tabajdy*, noul comite supremu al Caraşului, a datú unu ordinu pretorilor, ca de acuma înainte sê edeie poruncile primite de sus numai în limb'a ungurésca. — *La Caransebsiu* s'a ţinutu în 11 l. c. o adunare în gradin'a otelului „Arborele verde“, conchiamata de dl deputatu şi generalu Traian Doda, în caus'a susţinerii comitatului Severin. — *Unu bietu tineru*, Arpád Schlesinger, a venitú pe jos 24 de díle din Leitmeritz pâna la Budapesta, spre a fi primitu în şcol'a de cadeti, inse nu se primi.

Cronic'a lunei.

Gambetta la Cherbourg a ţinutu unu discursu fórté resboinicu, în care a accentuatu şi reluarea provinciilor Alsaci'a şi Lotaringi'a, „smulse prin violinţia“, căci întregitatea teritoriului restauratu al Franciei va fi garantí'a pazei europene. Diuarele germáne respundu aşá: „Germâni'a a perdutu alta-data Alsaci'a prin propri'a sa greşéla, şi a recâştigat'o din greşél'a Franciei. Franci'a, prin încercările sale d'a o recucerí, se va împletici într'o mare nedreptate şi în consecinţele ei“.

La liceele din Paris, precum aflámu din „Românul“, s'au premiatu urmatorii elevi români: la liceul Louis-le-Grand, clas'a III, Greceanu şi Rahtivanu, cl. IV, Isvoranu; la liceul Fontanes, div. sup. Cretulescu şi Cuza, div. de gram. Ganescu; la gimnasiul Fontenay-

aux-Rois, Costica C. Polisu, care a avut premiul generalu al clasei și 8 premie și Jonel C. Polisu. Asemene au fost premiați, ni spune „Românul“, și tinerii Cantacuzino și Ventura.

Societatea studiilor istorice din Paris, a datu ca lesa de desvoltatu pentru câștigarea premiului Raymond (1000 fr.) pentru anul 1882 următoarea cestiune: „Istori'a provinciilor danubiene dela invasiunea Turcilor pâna la tractatul dela Unkiar-Skeless“. „La Revue critique“ (31, din 2 august) anuncia, că memoriile manuscrise trebuescu a fi tramise dlui comite de Bussy 40, rue Gay-Lussac, înainte de 1 ianuaru al anului 1882.

Clerul grec și românii din Macedoni'a. Diuarul grecu „Thraki“ publica de câțva tîmpu numeroșe petițiuni, pe cari locuitorii greci din provincie le-aru fi adressatu patriarcului din Phanar, pentru ca acesta să staruiescă în favorea elementului grecu. O asemene petițiune s'a tramisu și satului român „Calivele“ în care se afla mai bine de 400 case, pentru ca Românii s'o subsemne; dar acestia respunsera, că nu o vor subsemna. Românii din acestu satu rugasera pe episcopul lor din Verria să faca preotu pe unu tineru român concetățianu al lor; dar episcopul refușă, sub cuventu, că lînerul aspirantu la preoția, sciindu să citesca românesce, nu va întârzi d'a se servi de acêsta limba în serviciul religiosu, ceea ce, adaugă el, este cu asprime opritu de biseric'a greca. Episcopul grecu din Castoria opri pe sermanul preotu român Sofronie dela Vlaho-Clisura d'a sluji în biserica și d'a-si îndeplini datoriile sale de preotu, fiindu că a cutezatu să slujesca în românesce la botezul unui copilu român. Episcopul grecu din Tricala opri cu asprime pe preoti d'a se duce cu botezul prin case și de a da nafura Românilor cari tramitu pe copiii lor la școl'a româna.

Recoltele în 1880. În Belgia-Olanda grâul și secar'a fôrte frumose; în Engliter'a, afara de cartofi, celelalte recolte sînt fôrte slabe; în Franci'a, în genere, de mijlocu, numai vinul va fi mai puținu decăt în 1879; în Germani'a fôrte rea, mai ales în Prussi'a; în Itali'a sînt indestulitore; în Spani'a fôrte buna; în Turci'a buna; în Russi'a, de mijlocu; în Români'a buna; în Ungari'a fôrte buna; în Statele unite americane, în cele mai multe de mijlocu, în celelalte slabe, în celelalte fôrte slabe.

Serbatorea Egiptului. La 2 august se ținu la Cairo o mare serbatore, căci în diu'a următoare avea să se deschida iazurile Nilului, pentru ca ap'a să curga apoi asupra Egiptului și să ingrase pamêntul pretotindene. Acêst'a se face odata pe anu, și atunce toti locuitorii îmbraca haine de serbatore, și toti se bucura și se veselescu. În ajunu, la 2 august, în Cairo s'a arangatu unu focu de artificie, la care asistă vice-regele cu curtea sa și tôte notabilitățile. În deminêti'a următoare se facu „țaiarea“ Nilului, ênsusi vice-regele îndeplinesce acêst'a. Se arunca apoi în rîu o papușă mare, spre aducere aminte, că în timpurile vechi s'a sacrificatu deului Nilului câte o fecioră neagra. Vice-regele și singuratiei arunca în apa bani, și sute de arabi saru în apa să gasesca banii, ceea ce pentru domni e o vedere petrecătoare. Acêsta serbatore dureza două zile.

O fêta care dorme de 7 luni. La Gzambke, în apropiare de Brema, fiic'a unui bogatu proprietaru, primarul acelei comune, dorme de 7 luni unu somnu adâncu care nu e întreruptu de cât pentru câteva ore totu la șese septemâni; starea ei nu se pôte compară mai bine de cât cu somnul naturalu al animalelor cari dormu tôte iern'a în visuin'a lor. În tîmpul somnului seu letargicu, acêsta juna fêta e nesimțitore la ori ce mișcare; ea e calma, lîniscita. Abiă se observa, o ușora tresarire a pleópelor. Cu tôte astea, parintii ei reușescu a-i da, când somnul ei e mai puținu adâncu, alimente

ușore pe cari le pôte suportă și cari i susținu puterile. Acêsta bôla curioșă a începutu în lun'a lui ianuaru trecut, în urm'a unei chlorate. În intervalul acceselor, adeca în tîmpul celor câteva ore, la fia-care șese septemâni, ea are deplin'a sa cunoscintia; isi aduce fôrte bine aminte, că a dormitu multu, înse n'are o ideia esacta despre durat'a letargiei sale și dice, că în tîmpul somnului ei nu aude nimicu din cele ce se petrecu în giurul ei. De vreme ce nici unu fel de tratamentu nu pôte vindecă pe bolnav'a, se crede că ea se va însănătoșă de sine și de odata.

În „Literarische Handweiger“ (juliu) dice „le Bulet. Crit. d'ist. et de lit.“, dl Gahr face o magistrala recenziune critica a cărții dlui dr. Franz: „Consecrațiunea eucharistica și denomiatiunile sale în liturgiile grece și orientale“. (Würzburg) 1880, 2 vol. Dêca teologii nostri vor să aiba aceste studii de înnalta teologia transcendentala, n'au de cât să se adreseze librarilor din Würzburg, cari se vor grabi a le-o tramite.

Anasoplia austriaca. Așă se numesce o musca, despre care se scrie, că va să formeze unu pericolu nou pentru economi nostrii, destul de cumpetati și pân' acuma prin rușina, filoxera și altele de aceste. Acêsta musca vine din Russi'a, și ca roiul de albine, pe unde se aședă, prepadesce tôte semenaturile. Tînuturile cele mai fructifere ale Russiei sînt deja copleșite de aceste mușce, cari nu migrêza ca locustele, ci se aședă definitiv, și așă se estindu încetișoru. Pagubele facute în în Russi'a se calculêza la o suta de milîone de ruble.

Postitorul americanu, dr. Tanner, dupa ce a petrecutu 40 de zile fără mîncare, acuma escelêza prin a dovedi, că stomacul seu cum pôte să consume totu felul de bucate nepotrivite. În diu'a prima, la prîndiu, dênsul a începutu să beie lapte, să mînânce o persica și în urma o lebeniția (pepene verde). Sêr a a mîncatu mere și unu biftecu. Stomacul le-a suferitu și a dormitu bine nôptea. A două di el a mîncatu 11 livre de diferite bucate. Acestu casu produce în Statele unite atâta luare aminte, ca și alegerea de președinte. Medicii constata, că corpul omului nu pôte traî fără apa, căci și Tanner a cerutu să beie apa pe tîmpul postirii sale.

Sciri straine. În giurul Silistriei se afla mulțime de bande bulgare, pentru ca să impedece pe Români d'a ocupă teritoriul acest'a. — *Imperatul Alesandru*, dupa cum scrie „Gaulois“, nu peste multu se va cunună cu principess'a Dolgorucki. — *La Basel* o velocipedista, Vilelmina Siebert, care se producea sus pe feme, a cațutu la pamêntu, și dupa suferintile de două ore muri. — *La Nisni-Nowgorod* în Russi'a a fost focu cumplitu, care a nimicitu orașul jumetate. — *Abdurahman chan* a cuprinsu tronul din Cabul; înse nu se scie pâna când va domni acolo acestu chanu pusu de englesi. — *Gladstone* într'atâta s'a vindecatu, încât la 14 l. c. deja a asistatu la consiliul de ministri. — *L'Institut de France* a conferitu, la concursul pe anul 1880, primul premiu dlui A. de Cihac pentru oper'a sa: „Dictionaire d'Etymologie daco-romaine. Elements Slaves, magyares, turcs etc.“ — *Din Scutari* se scrie, că la 11 l. c. comisiunea ligei albanese a decisu, că ori ce va hotari Turci'a, ea nu va cedă Dulcignó Muntenegrului, și la casu de trebuintă va opune ministrului treurescu o resistintia armata. — *Armat'a bulgara* s'a împarțitu în 3 divisiuni, și rezervele sînt chiamate sub drapelu; la tîmna se vor face eserciții militare pe lînga Rasgrad, cari vor fi comandate în persôna de principele Alesandru.

Proprietaru, redactoru respundătoru și editoru :

IOSIF VULCANU.

A conservă frumseti'a tineretiei

pana la adancile betranetie
e problem'a de viétia
a fia-carei
femei.

Asta atérna de cea mai ingrigita cultivare a pelitiei. Conservarea curata si delicata a acesteia, intretinerea ei in finétia si freschetia, — stirpirea petelor, a rosietiei, a pistruelor si a tuturor petarilor pelitiei, precum mai ales nimicirea repentina si durabila a cretieilor,

se pôte efeptui deosebitu prin escelent'a si atat de suprin-dietórea in efectu

RAVISSANTE

(du dr. Lejosse à Paris,)

unicul nesticaciosu preservativu pentru cultivarea pelitiei, esaminatu oficialminte. Celu mai pretiosu secretu de toaleta al damelor elegante din Paris, Londra, Viena si Budapesta, conservarea freschetiei din tineretie si la betranetie: s'a probatu prin mii de esemple cá bunu, de aceea, cá primu-mijlocu de infrumsetiare, nu pôte sê lipsésca de pe mész'a de toaleta a nici unei dame.

Pretiuul unei sticle originale mari fl. 2.50) cu indrumare de Pretiuul unei sticle originale mici fl. 1.50) intrebuintiare.

SAVON RAVISSANTE

celu mai bunu si mai renumitu sápunu cu parfumu pentru infrumsetiarea si curatirea pelitiei. Dupa intrebuintiarea lui, peliti'a devine fina cá si catiféu'a si are unu mirosu fôrte

placutu. Duréza multu si nu séca; celu-ce l'a incercatu odata, nu va mai intrebuintiá altu sápunu.

Pretiuul unui carton (3 bucati) fl. 1.50, o bucata 50 cr.

POUDRE RAVISSANTE.

Pudr'a cea mai favorita a dametlor dela Paris si Londra, precum si a celor mai multe artiste. Tóte damele, cari au intrebuintiat'o odata, s'au convinsu, ca **Poudre Ravissante** nu se pôte intrece in banetate; se lipescé fôrte bine, e nevisibila si da colórei pelitiei o freschetia naturala, deci mai tare o putemu recomandá.

Alba seu rosa, o siatula mare 1 fl., un'a mica 60 cr.

EAU DENTIFRICE RAVISSANTE.

Celu ce vrê sê aiba dinti curati sanetosi, sê se convinga cat mai curéndu prin o intrebuintiare, cat de escelenta si asiá dicéndu admirabila este „ap'a de dinti Ravissante.“

Lipsita de tóte acidele, e compusa din tonice si balsamice materiale de plante de cele mai apte pentru conservarea dintilor. Prin ea carnea dintilor se intaresce, emailul dintilor se conserva si putredirea se evita. Diece picaturi intr'o inghitura de apa ajungu pentru spelare. Gur'a si respirarea capeta unu mirosu placutu. Intaresce dintii, incéta séu impedece durerea de dinti.

Pretiuul unei sticle originale 1 fl.

POUDRE DENTIFRICE RAVISSANTE.

Pravul Ravissante de dinti

contine particele lipsite de acide, neutralisatóre cari in apa se disolvu. Face cu putintia tinerea curata a dintilor, si aceia totu-odata isi conserva colvrea si lucirea naturala; si nu se pôte atacá nici chimicesce nici mechanicsce. Carnea dintilor usioru sangeranda isi capeta tari'a naturrila, iér gur'a devine a çutu improspetata. Pretiuul nnei siatule 50 cr.

În mare și în micu se afla de vëndiare în calitate originala si se pôte comandá prin epistola în principalul magazinu centralu în Budapesta városházter 9 sz. în parfumeri'a FRIDERICEI SVAR CZ.

Nu ne mai trebuie argintul scumpu,

cáci în privintia acést'a avemu unu surogatu multu mai ieftinu. De o parte prin **procurarea estrordinaru ieftina** a materialului, de alta prin puterea de lucru buna și ieftina, **fabric'a întrunita de articoli de argintu britanicu** a reésitu sê invinga tóte fabricele de asemenea calitate, atât în privint'a pretiuului, cât și în a calitatii.

Avantagiul fabricatelor nóstre consiste mai ales în aceea, cá articoli nostrii nu stau îndereptul adeveratului **argintu**, de óra-ce nici nu sânt stricacióse, nici nu-si schimba colórea, și nu se tocescu; acestu argintu britanicu e albu, și remáne totdeuna asemenea **argintului adevratu**; mai departe, sântemu în positiunea d'a puté vinde urmatórele **40** de obiecte, cari pan'acuma costau 35 fl., **cu pretiuul fabulosu de 9 fl. 50 cr.**, tramiéndunise sum'a, séu cu rambursa postala și anume:

- 6 escelente çuțite de mész'a cu manunchiu de argintu britanicu și cu adevratu taișu englezescu;
- 6 furcutie de cele mai fine, din argintu britanicu, în o bucata;
- 6 lingure de máncațu, din argintu britanicu, massive;
- 6 „ de cafea „ „ de calitatea cea mai buna, massive;
- 6 rasle, din argintu britanicu, de calitatea cea mai buna;
- 1 lingure de scosu sup'a „ „ „ „ „ massive;
- 1 „ laptele „ „ „ „ „ „
- 6 tasse englese „Victoria, canitate finu;
- 2 feșnice pompóse de salon

Tóte aceste 40 de piese sânt gatite **din celu mai finu si mai solidu argintu britanicu**, și prettu lor in locu de 35 fl, e

numai 9 florini 50 cruceri.

Comandele prin epistole sunt a se adressá cat mai ingraba astfel :

Az eyesült **Britania-Ezüstárúk** gyári raktárába, Budapest, városházter 9 sz. Harisch-Bazár.